

Beskæftigelsesministeriet
Finansministeriet
Økonomi- og Erhvervsministeriet

**Rapport fra arbejdsgruppen vedr. konkurrencebe-
grænsende love og regler på området om Arbejdstil-
synets tilsyn med kedler, trykbeholdere og elevatorer**

Juni 2004

1. Forord og indstillinger

Regeringens økonomiudvalg besluttede på sit møde den 11. juni 2003 at iværksætte en række analyser af, om love og andre regler kan forenkles, så konkurrencen øges. Et af de områder, som blev udvalgt til nærmere analyse, var Arbejdstilsynets tilsyn med kedler, trykbeholdere og elevatorer.

I henhold til kommissoriet blev der nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse fra Arbejdstilsynet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Finansministeriet (formand), som fik til opgave at gennemføre en foranalyse af mulighederne for at give andre aktører end Arbejdstilsynet en større rolle i tilsynet med dampkedler, trykbeholdere og elevatorer. Analysen skulle endvidere indeholde overvejelser om mulige alternativer til myndighedsrollen, eksempelvis etablering af certificerings- eller akkrediteringsordninger. Arbejdsgruppen blev i den forbindelse pålagt at inddrage Konkurrencestyrelsens vejledning nr. 10003 af 1. januar 1996 (*Konkurrenceretlig vejledning vedrørende standardiserings-, akkrediterings- og certificeringsordninger*), som angiver nogle retningslinier for denne type ordninger.

Det fremgik desuden af kommissoriet, at resultaterne af arbejdsgruppens analyser efterfølgende skal indgå i et overordnet regelsaneringsprojekt i Arbejdstilsynet.

I denne rapport beskrives de gældende regler for tilsyn og kontrol med trykbærende udstyr (kedler og trykbeholdere) og elevatorer. En stor del af reguleringen er i dag fastlagt i EU-direktiver. Dette er en medvirkende årsag til, at der er behov for at foretage en større gennemgang af det samlede danske regelsæt, som er udviklet over mere end 100 år.

Sammenfatning af anbefalinger

En vigtig del af tilsynet og kontrollen med trykbærende udstyr og elevatorer finder i dag sted i forbindelse med fremstillingen. I henhold til EU-direktiverne foretages kontrollen af et *bemyndiget organ*, som skal være udpeget af myndighederne. Arbejdstilsynet er ansvarlig for at udpege bemyndigede organer på de nævnte områder, og har på alle områder udpeget sig selv. For elevatorer er Arbejdstilsynet eneste bemyndigede organ, mens der for trykbærende udstyr er udpeget endnu et bemyndiget organ. Også bemyndigede organer fra andre EU-lande kan løse opgaver i Danmark. Arbejdstilsynet skønner, at udenlandske bemyndigede organer dækker ca. halvdelen af den danske efterspørgsel efter disse ydelser.

Arbejdsgruppen finder, at det principielt vil være mest rigtigt at adskille opgaven med at udpege bemyndigede organer fra selve opgaven som bemyndiget organ. Arbejdstilsynet har pr. 1. januar 2004 udskilt det bemyndigede organ som selvstændig enhed. Arbejdsgruppen finder dog, at det principielt vil være mest rigtigt, at Arbejdstilsynet alene har til opgave at udpege bemyndigede organer uden selv at være udpeget.

Arbejdsgruppen anbefaler som første skridt, at der bliver skabt fuld klarhed over, hvilke betingelser der vil blive stillet til en privat aktør, der ønsker at opnå status som bemyndiget organ. Der vil herved blive skabt mulighed for, at flere danske virksomheder kan konkurrere om opgaven som bemyndiget organ på såvel elevatorområdet som på området for trykbærende udstyr.

Det vil formentlig være mest hensigtsmæssigt at vælge en akkrediteringsordning, hvor virksomheder, der ønsker at opnå status som bemyndiget organ, skal fremlægge dokumentation for kompetencer, uvildighed mv. En sådan ordning kendes fra flere andre EU-lande, herunder Sverige. Det vil muligvis være hensigtsmæssigt at inddrage andre end Arbejdstilsynet i vurderingen af, om betingelserne for akkreditering er opfyldt. Eksempelvis besidder DANAK i forvejen omfattende kompetencer indenfor certificering og akkreditering.

Akkrediteringen vil være forbundet med visse omkostninger, som skal betales af de virksomheder, som ønsker at opnå akkreditering. Dette vil være tilfældet, uanset om Arbejdstilsynet eller en anden forestår akkrediteringen. Indførelsen af gebyr eller betaling for akkrediteringen skal dog godkendes af regeringens økonomiudvalg.

Arbejdsgruppen anbefaler, at Arbejdstilsynet giver afkald på sin status som bemyndiget organ, når den nye akkrediteringsordning er udført. Dette forventes at kunne ske i løbet af to år. Opgaverne løses i dag som indtægtsdækket virksomhed og indbringer årligt ca. 5 mio. kr. Arbejdstilsynet vurderer personaleforbruget på området til ca. 8 årsværk.

2. Gældende regulering

2.1. Baggrund

Siden midten af 1800-tallet har Arbejdstilsynet/Fabrikstilsynet ført tilsyn med *dampkedler*.

Grundlaget for tilsynet var dampkedellovgivningen og fabriksloven. Dampkedellovgivningen regulerede for alle de tilfælde, hvor en kedel blev anvendt. Formålet med reglerne var at beskytte samfundet som helhed mod ulykker forårsaget af dampkedler – og altså ikke kun ansatte på en arbejdsplads.

I 1933 blev der i fabriksloven indsat regler for trykbeholdere. Anvendelsesområdet og beskyttelsen var det samme som for dampkedler.

I 1954 sammenfattedes de 2 love i arbejdsmiljøloven.

Fra begyndelsen af 1900-tallet har Arbejdstilsynet med hjemmel i fabriksloven ført tilsyn med *elevatorer*. Beskyttelseshensynet er også her almenvellet.

Reglerne for kedler, trykbeholdere og elevatorer m.v. har altid indeholdt krav, der vedrører fremstillingen af produktet (produktregulering) og krav til anvendelsen.

I 1975 blev produktreguleringen af trykbærende udstyr (samlebetegnelse for kedler og trykbeholdere) påbegyndt i EF. Reguleringen er løbende blevet udbygget, og med de sidste totalharmoniserende direktiver (1997 og 1999) er produktreguleringen af trykbærende udstyr praktisk talt helt udbygget med henblik på at modvirke konkurrencebegrænsende foranstaltninger medlemslandene imellem og fremme etableringen af det indre marked.

Produktreguleringen i EF af elevatorer blev påbegyndt i 1984, og i 1995 blev det gældende totalharmoniserende direktiv udstedt.

3. Området

3.1. Kedler, trykbeholdere og elevatorer m.v.

Den nyere terminologi for kedler og trykbeholdere er trykbærende udstyr. Det trykbærende udstyr kan være stationært eller transportabelt.

Et *stationært trykbærende udstyr* kan f.eks. være en 250.000 liters lagertank til F-gas, en 10 liter trykekspressionsbeholder i et centralvarmeanlæg, en kompliceret procesbeholder på et raffinaderi, en 80 meter høj dampkedel på et kraftværk med et tryk på over 300 bar og en temperatur på næsten 600 grader, en rørledning eller en sikkerhedsventil.

Transportabelt trykbærende udstyr er beholdere, tanke og armatur, som flyttes eller transporteres med indhold til anvendelse på skiftende brugssteder eller til tømning- eller opbevaringssted. Det kan f.eks. være en 11 kg gasflaske til husholdningsbrug, en 30.000 liter tank til ammoniak på en lastvogn eller en godsvogn.

Brug af trykbærende udstyr (stationært eller transportabelt) kan være forbundet med fare. Faren er primært forbundet med, at udstyret er under tryk, og sekundært med at udstyret kan bruges forkert.

En beholder under tryk er ensbetydende med opmagasinering af energi, der pludselig kan frigøres, hvis udstyret er for svagt. Dette kan skyldes fremstillingsbetingede fejl (forkert dimensionering, forkert svejsning m.v.) eller brugsbetingede fejl (tæring og revnedannelser, svigt af sikkerhedsudstyr m.v.).

Sammenlignet med andre tekniske hjælpemidler gælder det for trykbærende udstyr, at man normalt ikke udefra kan se på udstyret, om et svigt og dermed en ulykke er nært forestående.

Den pludselige frigørelse af energi kan medføre en **trykbølge**, som kan ødelægge menneskelige organer og i værste fald føre til døden, og som kan give store tingskader, **løse dele**, eksempelvis brudstykker fra en sprængt trykbeholder eller en hel beholder (gasflaske, kedel mv.), som flytter sig hurtigt på grund af rekylvirkning, hvilket kan slå mennesker ihjel, **frigørelse af indhold**, eksempelvis damp fra en dampkedel, som i et kedelrum fortrænger ilten og giver høj temperatur, brandbar gas fra en gastank med brand til følge, eller giftig gas (f.eks. ammoniak fra et

køleanlæg eller en lagertank) som i værste fald kan slå mennesker ihjel og forårsage store tingskader.

Der er foruden faren ved pludselig frigørelse af energi også en fare i forbindelse med utætte pakninger o. lign., hvor langsommere udslip af skadelige stoffer skader det indre såvel som det ydre miljø.

3.2. Elevatorer m.v.

Elevatorreglerne regulerer almindelige person- og godselevatorer med elevatorstol og faste ladesteder, rulletrapper og rullefortove mv. med henblik på at beskytte offentligheden.

Faren ved brug af rulletrapper og rullefortove er, at personer kan få fingre, sko eller tøj i klemme med risiko for alvorlige kvæstelser. Brug af elevatorer kan indebære fare for passagererne, hvis elevatorstolen kører med for stor hastighed enten opad eller nedad i skakten. En elevatorstol kan endvidere forlade en etage, før skaktdøren er lukket og låst, hvorved passagerer kan styrte ned i skakten eller blive klemt mellem stolen og skaktdørens åbning.

3.3. Introduktion til regelstrukturen og aktørerne

De nyere EU-direktiver om trykbærende udstyr og elevatorer er vedtaget efter en metode som benævnes *den nye metode*¹. Denne metode indebærer, at medlemsstaterne kan udpege uvildige organer (**bemyndigede organer**) til at vurdere, om et produkt (eller dele heraf) opfylder kravene i direktiverne. Hvis produktet opfylder kravene i direktivet, verificeres dette med et CE-mærke, og produktet opfylder dermed kravene til at kunne markedsføres i det indre marked.

Bemyndigede organer varetager således kontrollen med et produkt under fremstillingen, dvs. før produktet tages i brug i samfundet eller på arbejdspladserne.²

---

¹ På området for trykbærende udstyr (kedler og trykbeholdere) drejer det sig om Rådets direktiv 97/23 af 29. maj 1997 om trykbærende udstyr, jf. bkg. nr. 743/1999 om indretning af trykbærende udstyr, mens det på elevatorområdet drejer sig om Rådets direktiv 95/16 af 1. juli 1995 om elevatorer, jf. bkg. nr. 996/1997 om indretning af elevatorer.

² Bemyndigede organer m.v. vedrører også godkendte organer og godkendte tredje-partsorganer.

Godkendte organer udfører nærmere definerede opgaver på et væsentligt snævrere område end bemyndigede organer, især periodisk undersøgelse af beholdere. Alle opgaver som disse organer udfører, kan også udføres af bemyndigede organer. Godkendte organer og bemyndigede organer skal opfylde samme minimumskriterier, men der er i direktiverne anført forskellige supplerende kriterier for de to typer af organer, hvor de supplerende kriterier for godkendte organer er mindre vidtgående med hensyn til uafhængighed af parterne end for de bemyndigede organer.

3.4 Kontrollen med kedler og beholdere under fremstillingen³

På fremstillingstidspunktet er det fremstilleren/fabrikanten/leverandøren, der har pligt til at opfylde reglerne, der har sit udspring i fælleseuropæiske handelshindringsdirektiver.

Kontrollen med, om reglerne er overholdt, varetages af et bemyndiget organ. Fremstilleren/fabrikanten/leverandøren kan frit vælge mellem de i EU udpegede bemyndigede organer.

I Danmark har Arbejdstilsynet udpeget Force Dantest Cert og Arbejdstilsynet som bemyndiget organ til kontrol med fremstillingen af trykbærende udstyr. C & P Inspection A/S er udpeget som tredje partsorgan.⁴

Minimumskriterierne for udpegning af de bemyndigede organer er fastsat i de enkelte EF-direktiver. Kriterierne er formuleret lidt forskelligt i de forskellige direktiver.

Det kan som eksempel oplyses, at ansøgere, der ønsker at blive udpeget som bemyndiget organ på området for trykbærende udstyr, skal

---

Godkendte tredje partsorganer kan godkende svejsemetoder og svejsepersonale samt personale til udførelse af visse testopgaver (NDT). Bemyndigede organer og godkendte tredje partsorganer skal opfylde samme kriterier.

³ Reglerne om trykbeholdere og kedler findes i følgende bekendtgørelser:

Bkg. nr. 564/71 om dampkedelanlæg på landjorden.

Bkg. nr. 565/71 om pasning af dampkedler.

Bkg. nr. 746/87 om trykbeholdere og rørsystemer under tryk.

Bkg. nr. 565/94 om simple trykbeholdere.

Bkg. nr. 564/97 om visse EF-direktiver om trykbeholdere.

Bkg. nr. 43/99 om trykbeholdere, der transporteres med indhold.

Bkg. nr. 743/99 om indretning af trykbærende udstyr.

Bkg. nr. 289/01 om transportabelt trykbærende udstyr.

Bkg. nr. 414/88 om sikkerhedsbestemmelser for naturgasanlæg efter lov om arbejdsmiljø.

Bkg. nr. 844/94 om aerosoler.

Bkg. nr. 520/83 om F-gasbeholdere i køretøjer.

Desuden en række tekniske forskrifter med bekendtgørelsesstatus.

⁴ FORCE-Dantest CERT (FDC) er bemyndiget til at udføre kontrol efter en række EF-direktiver, herunder direktiverne om trykbærende udstyr og transportabelt trykbærende udstyr.

FDC er en del af GTS-virksomheden FORCE Technology. FORCE Technology er en viden- og teknologibaseret virksomhed med 170 ansatte, som tilbyder udvikling, rådgivning og service til danske og udenlandske virksomheder.

FDC er organisatorisk placeret med direkte reference til direktionen og med separat kvalitetssystem.

FDC er bemanded med to personer på fuld tid, en direktør og en sekretær. Afhængig af arbejdsmængden og -type trækker FDC på de ansatte fra den øvrige organisation. Se i øvrigt FORCE Technology's hjemmeside <http://www.force.dk>

opfylde følgende kriterier (angivet i bekendtgørelse nr. 743 af 23. september 1999 om indretningen af trykbærende udstyr, jf. bilag IV i bekendtgørelsens bilag 1):

- 1) Organet, dets leder og det personale, som skal foretage vurderingen og udføre verifikationen, må hverken være konstruktør, fabrikant, leverandør, montør eller bruger af det trykbærende udstyr eller de enheder, som organet skal kontrollere, eller være nogen af disses repræsentant. De må hverken være direkte impliceret i konstruktion, fremstilling, markedsføring eller vedligeholdelse af det trykbærende udstyr eller enhederne eller repræsentere de parter, der er engageret i disse aktiviteter. Dette udelukker ikke muligheden for udveksling af tekniske oplysninger mellem fabrikanten af trykbærende udstyr eller enheder og det bemyndigede organ.
- 2) Organet og dets personale skal udføre evalueringen og verifikationen med største faglige integritet og tekniske kompetence og være uafhængige af enhver form for pression eller incitament, navnlig af økonomisk art, som kunne påvirke deres vurdering eller resultaterne af deres kontrol, især fra personer eller grupper af personer, der har interesse i verifikationsresultaterne.
- 3) Organet skal råde over det nødvendige personale og besidde de midler, som er nødvendige for på fyldestgørende måde at udføre de tekniske og administrative opgaver, der er forbundet med inspektionen eller overvågningen; det skal endvidere have adgang til det udstyr, som er nødvendigt for at gennemføre særlige verifikationer.
- 4) Det personale, der skal udføre kontrollen, skal have:
  - a. en god teknisk og faglig uddannelse
  - b. tilstrækkeligt kendskab til forskrifterne for den kontrol, det udfører, og tilstrækkelig erfaring med udførelse af denne kontrol
  - c. den fornødne færdighed i at udarbejde de attester, protokoller og rapporter, som viser, at kontrollerne er udført.
- 5) Kontrolpersonalets upartiskhed skal sikres. Dets aflønning må hverken være afhængig af, hvor mange kontroller det udfører, eller af kontrollens resultater.

- 6) Organet skal tegne en ansvarsforsikring, medmindre det civilretlige ansvar ifølge nationale retsregler dækkes af staten, eller kontrollen direkte udføres af medlemsstaten.
- 7) Organets personale er bundet af tavshedspligt om alt, hvad det får kendskab til under udførelsen af arbejdet (undtagen over for de kompetente administrative myndigheder i den stat, hvor det udfører sit arbejde) i henhold til direktivet eller enhver national retsforskrift udstedt i medfør af dette.

3.5. Kontrollen med elevatoren under fremstillingen⁵

Fremstillingsmæssigt reguleres elevatorer af et fælleseuropæisk handelshindringsdirektiv. I nøje overensstemmelse med direktivet udpeges bemyndigede organer, som skal føre kontrol med fremstilling, opstilling og ibrugtagning i forskellig grad.

Fremstiller/fabrikant/leverandør af elevatoren kan frit vælge mellem de i EU udpegede bemyndigede organer. I Danmark er alene Arbejdstilsynet udpeget som bemyndiget organ.

Ifølge bekendtgørelse nr. 509 af 18. juni 1997 om anvendelse af elevatorer skal en elevator m.v. senest 14 dage, inden den tages i brug efter opstilling som ny eller efter ombygning eller flytning, være *anmeldt* til Arbejdstilsynet. Ifølge bekendtgørelsen om anvendelsen af elevatorer skal en elevator endvidere *besigtiges og afprøves inden, den tages i brug som ny*, efter ombygning eller flytning.

Ved gennemførelsen af direktiv 95/16/EF⁶ foretager Arbejdstilsynet ikke længere besigtigelse og afprøvning før ibrugtagning af nye elevatorer. I dag foretages de fleste besigtigelser og afprøvninger af en elevator før ibrugtagning af et bemyndiget organ. Arbejdstilsynet er i øjeblikket det eneste danske bemyndigede organ på elevatorområdet.

Elevatorfirmaer med et godkendt kvalitetssikringssystem kan dog selv idriftsætte nye typegodkendte elevatorer.

---

⁵ Reglerne om elevatorer m.v. findes i følgende bekendtgørelser:

Bekendtgørelse nr. 996/1997 om indretning af elevatorer m.v.

Bekendtgørelse nr. 509/1997 om anvendelse af elevatorer.

⁶ med bekendtgørelse nr. 996 af 16. december 1997 om indretning af elevatorer med m.v.

4. Mulige ændringer

4.1. Erfaringer fra Sverige

Arbejdsgruppen har i januar 2004 besøgt Arbejdsmiljöverket i Stockholm, som er den ansvarlige myndighed for tilsynet med trykbærende udstyr i Sverige.⁷

Som led i forberedelsen af Sveriges indtræden i EF i 1995 blev reguleringen og organiseringen af kontrol med elevatorer og trykbærende udstyr omlagt. Den nye svenske model er – efter inspiration fra UK – bygget op omkring EU's ordning for prøvning og kontrol. EU's ordning tager sigte på etableringen af det indre marked, herunder varernes fri bevægelighed og afskaffelse af konkurrencebegrænsende foranstaltninger.

Administrationen af reglerne om trykbærende udstyr er fordelt på to myndigheder:

- SWEDAC, det svenske institut for akkreditering m.v. (under Udenrigsministeriet)
- Arbetsmiljöverket, det svenske Arbejdstilsyn (under Erhvervsministeriet)

EU-reguleringen opererer indenfor produktregulering i en række tilfælde med bemyndigede organer (efter den såkaldte *ny metode*). På ca. 35 direktiver er **SWEDAC** ansvarlig for, i samarbejde med de enkelte ressortministerier, at forestå udpegningen af bemyndigede organer. SWEDAC har et personale på ca. 35.

På området for trykbærende udstyr står SWEDAC for udarbejdelsen af de generelle regler om udpegning af bemyndigede organer, og desuden for udpegningen og kontrollen med disse.

SWEDAC har udpeget 3 bemyndigede organer indenfor trykbærende udstyr (Norske Veritas, Force Technology Sweden og ÅF-kontroll AB).

Hvis SWEDAC ikke selv har den tekniske kompetence til at vurdere en ansøger, der ønsker at blive udpeget til bemyndiget organ, køber SWEDAC kompetencen ude i byen. Ansøgere skal betale for den tekniske vurdering af deres kompetencer, men ikke for selve udpegnin-

---

⁷ Transportabelt trykbærende udstyr hører under Redningsverket (svarende til den danske Beredskabsstyrelse). Såvel på dette område som på elevatorområdet er der efter det oplyste sket de samme omlægninger af regulering og organisering som de beskrevne på området for trykbærende udstyr.

gen. Prisen for en akkreditering kan være fra 20.000 SEK til 400.000 SEK.

Arbetsmiljöverket står for udarbejdelsen af reglerne om de materielle krav til det trykbærende udstyr, markedsovervågning, standardisering, udredning af ulykker og kontrol med arbejdsmiljøet.

4.2. Arbejdstilsynet som bemyndiget organ

Arbejdstilsynet optræder på tre områder som bemyndiget organ:

- **Kontrol med kedler og beholdere under fremstilling:** Arbejdstilsynet er det ene af to bemyndigede organer.
- **Kontrol med elevatorer under fremstilling:** Arbejdstilsynet er det eneste bemyndigede organ.
- **Kontrol med transportable trykbærende udstyr under bru- gen:** Arbejdstilsynet er det ene af to bemyndigede organer.

4.2.1. Konkurrencemæssig virkning af den nuværende organisering

På elevatorområdet er Arbejdstilsynet det eneste bemyndigede organ. Det er derfor klart, at der alene er tale om konkurrence på dette område, hvis nogle virksomheder vælger at benytte bemyndigede organer fra andre EU-lande til at gennemføre kontrollen med elevatorer under fremstilling eller opstilling.

4.2.2. Internationale forpligtelser

Danmark er forpligtet til at varetage udpegningen af bemyndigede organer. Det er ikke et krav, at myndigheden selv har status som bemyndiget organ, og det er heller ikke et krav, at der på alle områder skal udpeges bemyndigede organer, idet bemyndigede organer fra andre EU-lande vil kunne løse opgaver i Danmark.

4.2.3. Mulige ændringer

På de tre områder, hvor Arbejdstilsynet i dag har status som bemyndiget organ, vil øvrige interesserede markedsaktører kunne opnå status som bemyndiget organ og dermed få adgang til at konkurrere om opgaverne. Jf. den konkurrenceretlige vejledning bør det fra Arbejdstilsynets side gøres helt tydeligt, hvilke krav der skal være opfyldt, for at interesserede aktører kan få status som bemyndiget organ.

I en konkurrencesituation vil Arbejdstilsynet muligvis ikke længere ønske at udføre de pågældende opgaver, når der er skabt en betryggende opgaveløsning på markedet. Dette er dog et valg, som Arbejdstilsynet frit kan træffe efter en vurdering af indtægter og udgifter forbundet med opgaven. Arbejdstilsynet kan også vælge at afstå fra sin status som bemyndiget organ på et eller flere områder, uanset om der

er private danske virksomheder, der er udpeget som bemyndiget organ, idet bemyndigede organer fra andre lande frit vil kunne varetage opgaveløsningen i Danmark.

4.2.4. Konsekvenser af ændret organisering

Der vil blive skabt mulighed for øget konkurrence, hvis Arbejdstilsynet opstiller klare og åbne retningslinier for, hvad der stilles af krav for at opnå status som bemyndiget organ. Herved vil private aktører kunne vurdere, om de ønsker at konkurrere med Arbejdstilsynet om opgaveløsningen.

I det omfang, at der kommer flere aktører på markedet end de nuværende en eller to (afhængigt af område), vil det skabe en øget konkurrence, som kan formodes at føre til effektiviseringer og prisfald. Dette vil begunstige de virksomheder, der gør brug af de pågældende ydelser.

Der formodes ikke at være risiko for utilstrækkelig sikkerhed på området, idet Arbejdstilsynet i overensstemmelse med EU-reguleringen kan opstille meget specifikke krav til de virksomheder, der ønsker at opnå status som bemyndiget organ. Arbejdstilsynet vil desuden skulle føre et vist tilsyn med disse aktørers adfærd for at sikre, at alle krav bliver overholdt.

En øget adgang for andre aktører til at konkurrere med Arbejdstilsynet på de områder, hvor Arbejdstilsynet er bemyndiget organ, vil kunne have nogle økonomiske konsekvenser for Arbejdstilsynet. Hvis Arbejdstilsynet vælger at fastholde sin status som bemyndiget organ, vil konsekvenserne afhænge af, hvordan Arbejdstilsynet klarer sig i konkurrencen med øvrige aktører. Det må forventes, at Arbejdstilsynets andel af opgaverne vil blive noget mindre end i dag (naturligvis særligt på områder, hvor Arbejdstilsynet i dag er den eneste aktør).

Det vil formentlig være mest hensigtsmæssigt at vælge en akkrediteringsordning, hvor virksomheder, der ønsker at opnå status som bemyndiget organ, skal fremlægge dokumentation for kompetencer, uvildighed mv. En sådan ordning kendes fra flere andre EU-lande, herunder Sverige. Det vil muligvis være hensigtsmæssigt at inddrage andre end Arbejdstilsynet i vurderingen af, om betingelserne for akkreditering er opfyldt. Eksempelvis besidder DANAK i forvejen omfattende kompetencer indenfor certificering og akkreditering.

Akkrediteringen vil være forbundet med visse omkostninger, som skal betales af de virksomheder, som ønsker at opnå akkreditering. Dette vil være tilfældet, uanset om Arbejdstilsynet eller en anden forestår

akkrediteringen. Indførelsen af gebyr eller betaling for akkrediteringen skal dog godkendes af regeringens økonomiudvalg.

Arbejdsgruppen anbefaler, at Arbejdstilsynet giver afkald på sin status som bemyndiget organ, når den nye akkrediteringsordning er udført. Opgaverne løses i dag som indtægtsdækket virksomhed og indbringer årligt ca. 5 mio. kr. Arbejdstilsynet vurderer personaleforbruget på området til ca. 8 årsværk. Det skal i den sammenhæng særligt vurderes, i hvilket omfang opgaverne i dag løses af tjenestemænd, hvilke muligheder der er for at overføre disse tjenestemænd til andre opgaver, samt i hvilket omfang der kan ske personaletilpasninger ved naturlig afgang.

4.2.5. Arbejdsgruppens anbefaling

Arbejdsgruppen anbefaler, at der snarest bliver skabt fuld klarhed over, hvilke betingelser der vil blive stillet til en privat aktør, der ønsker at opnå status som bemyndiget organ. Der vil herved blive skabt mulighed for konkurrence om en stor del af de behandlede opgaver.

Arbejdsgruppen anbefaler, at Arbejdstilsynet giver afkald på sin status som bemyndiget organ, når den nye akkrediteringsordning er udført. Dette forventes at kunne ske i løbet af to år.